

Wymagania edukacyjne z geografii na poszczególne oceny

Klasa 3 LO zakres podstawowy

Nauczyciele geografii: Małgorzata Lepik, Adam Krawczyk

Wymagania na poszczególne oceny			
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
2	3	4	5
I. Zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Polski			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje wartość powierzchni Polski oraz długość granic • wymienia i wskazuje na mapie państwa graniczące z Polską • wskazuje współrzędne geograficzne najdalej wysuniętych punktów • wymienia obszary morskie wchodzące w skład terytorium Polski • wymienia na podstawie mapy tematycznej jednostki tektoniczne Europy • podaje przykłady państw europejskich, które leżą w obrębie różnych struktur geologicznych • przedstawia podział dziejów Ziemi na ery i okresy • przedstawia podział surowców mineralnych • wymienia nazwy surowców mineralnych i ich występowanie w regionie, w którym mieszka • wymienia cechy ukształtowania powierzchni Polski • określa, w którym pasie rzeźby terenu jest położony region zamieszkania • wymienia czynniki wpływające na klimat Polski • wymienia termiczne pory roku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej charakterystyczne cechy położenia fizycznogeograficznego Polski • przedstawia podział Polski na regiony fizycznogeograficzne i wskazuje te regiony na mapie • prezentuje na podstawie mapy geologicznej przebieg strefy T–T na obszarze Europy • podaje przykłady ważnych wydarzeń geologicznych charakterystycznych dla każdej ery • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych zasobów surowców mineralnych w Polsce • wymienia nazwy surowców mineralnych występujących w regionie, w którym mieszka • odczytuje informacje z krzywej hipsograficznej Polski • wymienia na podstawie mapy zlodowacenia w Polsce i ich zasięgi • omawia na podstawie map klimatycznych i klimatogramów cechy klimatu Polski • wymienia masy powietrza kształtujące warunki pogodowe w Polsce • wskazuje obszary nadwyżek i niedoborów wody w Polsce • wymienia główne cechy sieci rzecznej w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia charakterystyczne cechy położenia fizycznogeograficznego, matematycznego i geopolitycznego Polski • wymienia i wskazuje na mapie jednostki tektoniczne występujące na obszarze Polski oraz regionu, w którym mieszka • omawia na podstawie tabeli stratygraficznej najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski • omawia znaczenie gospodarcze głównych zasobów surowców mineralnych Polski • przedstawia cechy rzeźby terenu Polski i jej pasowy układ • opisuje na podstawie infografiki formy rzeźby polodowcowej • omawia zróżnicowanie przestrzenne temperatury powietrza, opadów atmosferycznych i okresu wegetacyjnego w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy charakterystyczne terytorium oraz granic Polski • omawia na podstawie tabeli i mapy tematycznej główne cechy budowy platformy wschodnioeuropejskiej • omawia na podstawie map geologicznych i różnych źródeł informacji ważniejsze wydarzenia geologiczne we własnym regionie • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce • omawia wpływ budowy geologicznej na ukształtowanie powierzchni Polski • charakteryzuje poszczególne pasy ukształtowania powierzchni Polski • wykazuje wpływ czynników klimatotwórczych na klimat w Polsce • ocenia gospodarcze konsekwencje długości trwania okresu wegetacyjnego w różnych regionach Polski • podaje skutki niedoboru wody w wybranych regionach kraju • omawia główne typy genetyczne jezior

<ul style="list-style-type: none"> • podaje na podstawie mapy tematycznej długość okresu wegetacyjnego i jego zróżnicowanie w Polsce • wskazuje na mapie wybrane rzeki Polski i podaje ich nazwy • podaje na podstawie mapy główne cechy sieci rzecznej w Polsce • wymienia największe i najgłębsze jeziora w Polsce i wskazuje je na mapie • wymienia na podstawie mapy największe sztuczne zbiorniki wodne w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jeziorność</i> • określa położenie Morza Bałtyckiego • charakteryzuje linię brzegową Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie główne zatoki, wyspy i cieśniny Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zalety śródlądowego transportu wodnego • omawia na podstawie map tematycznych rozmieszczenie jezior w Polsce • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej przykłady poszczególnych typów jezior • omawia czynniki wpływające na temperaturę wód powierzchniowych Morza Bałtyckiego • wskazuje najbardziej i najmniej zasolone rejony Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje na podstawie mapy klimatycznej zimowe i letnie temperatury powietrza w Polsce • przedstawia przyczyny niedoboru wody w wybranych regionach Polski • opisuje asymetrię dorzeczy Wisły i Odry oraz wyjaśnia jej przyczynę • porównuje na podstawie fotografii i planów jeziora morenowe i rynnowe oraz podaje ich przykłady • opisuje funkcje sztucznych zbiorników wodnych • podaje przyczyny różnego zasolenia wód powierzchniowych Morza Bałtyckiego • opisuje florę i faunę Morza Bałtyckiego • omawia formy ochrony Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie przyrodnicze, społeczne i gospodarcze (w tym turystyczne) jezior i sztucznych zbiorników w Polsce • ocenia stan środowiska przyrodniczego Bałtyku
---	--	---	---

II. Ludność i urbanizacja w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje aktualną liczbę ludności w Polsce • wskazuje na mapie województwa i ich stolice • wymienia województwa o wysokim i niskim współczynniku przyrostu naturalnego • podaje cechy piramidy wieku i płci ludności Polski • podaje aktualną wartość wskaźnika gęstości zaludnienia w Polsce • wymienia na podstawie mapy gęstości zaludnienia regiony silnie i słabo zaludnione • wymienia obszary o dodatnim i ujemnym współczynniku salda migracji wewnętrznych w Polsce • wymienia największe skupiska Polonii na świecie • posługuje się terminami: <i>aktywny zawodowo, bierny zawodowo, bezrobotny, stopa bezrobocia</i> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>współczynnik aktywności zawodowej</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny wyludniania się określonych regionów Polski • wymienia poszczególne szczeble podziału administracyjnego Polski • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • porównuje na podstawie wykresu średnią długość życia Polek i Polaków • podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia ludności w Polsce • omawia zróżnicowanie przestrzenne współczynnika salda migracji wewnętrznych w Polsce • podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce • wymienia czynniki wpływające na aktywność zawodową ludności • podaje różnice między miastem a wsią • prezentuje na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • wymienia główne funkcje miasta i podaje ich przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności Polski • analizuje zmiany liczby ludności w miastach i na wsiach • omawia na podstawie mapy cechy podziału administracyjnego Polski • analizuje na podstawie wykresu zmiany współczynnika przyrostu naturalnego ludności w Polsce • podaje przyczyny starzenia się polskiego społeczeństwa • wymienia główne bariery osadnicze na obszarze Polski • omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • wyjaśnia zmiany kierunków migracji wewnętrznych w Polsce • podaje główne kierunki współczesnych emigracji Polaków • oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego • analizuje na podstawie danych statystycznych strukturę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zmian liczby ludności Polski w latach 1946–2019 • omawia na podstawie mapy zmiany liczby ludności w poszczególnych województwach • przedstawia konsekwencje zmian liczby ludności Polski • przedstawia zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego według województw • omawia przyczyny małej liczby urodzeń w Polsce • omawia główne cechy struktury demograficznej Polski według płci i wieku • omawia na podstawie map tematycznych wpływ czynników przyrodniczych i pozapryrodniczych na rozmieszczenie ludności w Polsce • przedstawia pozytywne i negatywne skutki migracji zagranicznych Polaków • analizuje przyrost rzeczywisty ludności Polski w przedziale czasowym
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> wymienia ekonomiczne grupy wiekowe ludności wymienia podstawowe jednostki osadnicze posługuje się terminem <i>wskaźnik urbanizacji</i> podaje nazwy największych miast Polski podaje przykłady aglomeracji monocentrycznych i policentrycznych w Polsce wymienia województwa wysoko i nisko zurbanizowane 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje osadnictwo wiejskie w Polsce 	<p>zatrudnienia w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje strukturę zatrudnienia we własnym województwie ze strukturą zatrudnienia w Polsce określa przyczyny bezrobocia w Polsce omawia najważniejsze cechy sieci osadniczej Polski przedstawia czynniki rozwoju miast opisuje współczesne funkcje wsi 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje na podstawie wykresu współczynnik aktywności zawodowej Polski z wartościami dla wybranych krajów wyjaśnia przyczyny zmian struktury zatrudnienia ludności Polski omawia różnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce analizuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i podaje przyczyny jego zróżnicowania charakteryzuje czynniki wpływające na współczesne przemiany polskich miast omawia przyczyny zmian w osadnictwie wiejskim w Polsce
--	---	--	--

III. Gospodarka Polski

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia na podstawie mapy obszary o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa w Polsce wyjaśnia znaczenie terminu <i>rolnictwo ekologiczne</i> wymienia mocne i słabe strony rolnictwa ekologicznego podaje liczbę gospodarstw ekologicznych w poszczególnych województwach wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system wolnorynkowy, prywatyzacja</i> wyjaśnia znaczenie terminu <i>innovacyjna gospodarka</i> wymienia główne działy i wyroby przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce wymienia najważniejsze rodzaje transportu w Polsce wyjaśnia znaczenie terminów: <i>węzeł transportowy, terminal transportowy</i> wymienia główne węzły i terminale transportowe w Polsce wymienia najważniejsze porty handlowe, pasażerskie i rybackie w Polsce wymienia towary przeladowywane w polskich portach handlowych wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia regionalne zróżnicowanie przyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa w Polsce prezentuje na podstawie wykresu strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce omawia cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce porównuje na podstawie wykresu liczbę gospodarstw ekologicznych oraz powierzchnię ekologicznych użytków rolnych w Polsce omawia cechy polskiego przemysłu przed 1989 r. podaje cechy przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce omawia zróżnicowanie przestrzenne gęstości dróg według województw w Polsce wskazuje na mapie Polski główne drogi wodne – rzeki, kanały wymienia warunki rozwoju transportu wodnego przedstawia cechy polskiej gospodarki morskiej wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> wymienia główne rodzaje zabytków kultury materialnej i niematerialnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przyrodnicze i pozapryrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce analizuje udział i miejsce Polski w produkcji wybranych artykułów rolnych w Unii Europejskiej przedstawia przyczyny rozwoju rolnictwa ekologicznego przedstawia i rozpoznaje oznakowanie żywności ekologicznej podaje przyczyny przemian strukturalnych w przemyśle Polski po 1989 r. omawia zmiany zatrudnienia w przemyśle według sektorów własności w Polsce przedstawia rozmieszczenie ośrodków przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce podaje przyczyny zmian w polskim transporcie omawia zróżnicowanie sieci kolejowej w Polsce charakteryzuje transport lotniczy w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa we własnym regionie charakteryzuje wybrane regiony rolnicze w Polsce wskazuje cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce charakteryzuje skutki przemian strukturalnych w przemyśle Polski po 1989 r. omawia na podstawie informacji z różnych źródeł wartość nakładów na działalność badawczo-rozwojową oraz ich dynamikę w Polsce uzasadnia potrzebę rozwijania nowoczesnych działów przemysłu przedstawia przyczyny nierównomiernego rozwoju sieci kolejowej w Polsce omawia rolę transportu w krajowej gospodarce określa rolę transportu przesyłowego dla gospodarki Polski charakteryzuje przemysł stoczniowy w Polsce przedstawia stan rybactwa i przetwórstwa rybnego w Polsce omawia znaczenie infrastruktury turystycznej i dostępności komunikacyjnej dla rozwoju turystyki omawia rolę turystyki w krajowej gospodarce
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>infrastruktura turystyczna</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • porównuje na podstawie mapy ruch pasażerski w polskich portach lotniczych • omawia współczesne znaczenie morskich portów pasażerskich w Polsce • omawia strukturę przeładunków w głównych portach handlowych Polski • przedstawia czynniki warunkujące rozwój turystyki w Polsce • prezentuje na podstawie mapy zagospodarowanie turystyczne w różnych regionach Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia walory przyrodnicze i kulturowe dla rozwoju turystyki wybranego regionu w Polsce
--	--	---	---

IV. Stan środowiska i jego ochrona w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła zanieczyszczeń powietrza w Polsce • podaje przyczyny powstawania smogu • wymienia miasta w Unii Europejskiej najbardziej zanieczyszczone pyłami • wymienia rodzaje odpadów stanowiące zagrożenie dla środowiska • wyjaśnia główne motywy ochrony przyrody w Polsce • wymienia formy ochrony przyrody w Polsce • podaje na podstawie danych statystycznych liczbę obiektów będących poszczególnymi formami ochrony przyrody 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wielkość emisji ważniejszych zanieczyszczeń powietrza w Polsce • podaje przyczyny zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych • wskazuje na mapie przykłady parków narodowych, krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje na wybranych przykładach zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w Polsce • przedstawia konsekwencje emisji zanieczyszczeń powietrza • wymienia przyczyny degradacji gleb • opisuje walory wybranych parków narodowych • wymienia proekologiczne działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby ograniczenia zanieczyszczenia atmosfery • analizuje produkcję odpadów przemysłowych i komunalnych w Polsce według województw • wyjaśnia różnice w sposobie ochrony przyrody w parkach narodowych i rezerwach przyrody • wymienia przykłady współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony przyrody
--	--	---	---